

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 126

Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön perustaminen 1.1.2022 osaksi Pirkanmaan omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskusta (yhteistoiminta-alueen asia)

TRE:6434/05.01.04/2021

Valmistelija / lisätiedot:

Kaisa Taimi, Katariina Somppi

Valmistelijan yhteystiedot

Asiakasohjauspäällikkö Kaisa Taimi, puh. 040 801 2746, projektipäällikkö Katariina Somppi, puh. 040 806 3158, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi hyväksyttiin toivomusponsi:

"Suurinta omaishoidon tukea saavien kohdalla lautakunta edellyttää, että palkkioluokkien yhtenäistäminen tehdään vasta, kun palvelut siirtyvät hyvinvointialueen järjestettäväksi. Lautakunta myös toivoo, että hyvinvointialueella harkittaisiin, että nykyinen suurin palkkioluokka säilytettäisiin jatkossakin. Aluevaltuustolle esitellään palkkioluokkien muutoksiin liittyen kattava vaikutustenarviointi, jonka perusteella valtuustolla on mahdollisuus arvioida palkkioluokkia uudelleen."

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus

Tampere / Orivesi yhteistoiminta-alue 1.1.2022 alkaen

1. Hyväksytään ja otetaan käyttöön Pirkanmaan yhteiset omaishoidon tuen myöntämisperusteet ja palkkioluokat.
2. Hyväksytään ja otetaan käyttöön Pirkanmaan omaishoidon tuen yhteiset toimintakäytännöt.
3. Liitytään mukaan Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön toimintaan.

Kokouskäsitely

Asiakasohjauspäällikkö Kaisa Taimi ja projektipäällikkö Katariina Somppi olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana.

Kukka Kunnari ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Koska ehdotus ei saanut kannatusta, se raukesi.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Puheenjohtaja Johanna Loukaskorpi teki seuraavan toivomusponsiesityksen: "Suurinta omaishoidon tukea saavien kohdalla

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

lautakunta edellyttää, että palkkioluokkien yhtenäistäminen tehdään vasta, kun palvelut siirtyvät hyvinvointialueen järjestettäväksi. Lautakunta myös toivoo, että hyvinvointialueella harkittaisiin, että nykyinen suurin palkkioluokka säilytettäisiin jatkossakin.”

Kukka Kunnari teki seuraavan toivomusponssiesityksen: ”Aluevaltuustolle esitellään palkkioluokkien muutokseen liittyen kattava vaikutustenarviointi, jonka perusteella valtuustolla on mahdollisuus arvioida palkkioluokkia uudelleen.”

Puheenjohtaja Johanna Loukaskorpi teki ehdotuksen, että toivomusponssiesitykset yhdistetään.

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Johanna Loukaskorven ehdotuksen.

Puheenjohtaja Johanna Loukaskorpi teki seuraavan toivomusponssiesityksen: ”Suurinta omaishoidon tukea saavien kohdalla lautakunta edellyttää, että palkkioluokkien yhtenäistäminen tehdään vasta, kun palvelut siirtyvät hyvinvointialueen järjestettäväksi. Lautakunta myös toivoo, että hyvinvointialueella harkittaisiin, että nykyinen suurin palkkioluokka säilytettäisiin jatkossakin. Aluevaltuustolle esitellään palkkioluokkien muutokseen liittyen kattava vaikutustenarviointi, jonka perusteella valtuustolla on mahdollisuus arvioida palkkioluokkia uudelleen.”

Ehdotusta kannattivat Rauno Ihalainen, Perttu Jussila, Mahmoud Machaal ja Maria Nikupaavo.

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Johanna Loukaskorven toivomusponssiesityksen.

Perustelut

Keskuksen tausta ja toimintamalli

Omais- ja perhehoidon keskuksat ovat olleet hallituksen I&O-kärkihankkeissa yhtenä kehittämisen pääkohteena ja integraation kärkenä. Tämän vuoksi ensimmäisessä sote- ja maakuntauudistuksen valmistelun vaiheessa tehtiin suunnitelma Pirkanmaan omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskuksista.

Keskuskokonaisuus on toiminut vuoden 2020 alusta alkaen.

Keskuskokonaisuudessa vastataan tällä hetkellä erityisryhmien ja ikäihmisten perhehoidon koordinoimisesta sekä henkilökohtaisen avun työnantajamallin, palvelusetelin sekä ostopalvelun koordinoimisesta Pirkanmaan alueella.

Keskuksen yhteistoimintasopimuksessa on sovittu Pirkanmaan kuntien kesken, että seuraavissa vaiheissa valmistellaan keskuksen laajentamista omaishoidon tuen neuvontaan, ohjaukseen, yhtenäisiin omaishoidon tuen myöntämisperusteisiin, palkkionmaksuun ja omaishoidon vapaiden koordinointiin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pirkanmaan kunnat ovat sitoutuneet kehittämään yhdessä keskuksen toimintamallia tavoitteena yhdenvertaiset, laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut kaikille pirkanmaalaisille. Keskuksen avulla kuntien talous- ja henkilöstöresursseja pystytään käyttämään nykyistä tehokkaammin ja erityisosaamista vahvistaen. Kunnissa toimivien asiakasohjaajien tehtyä palvelutarpeen arvioinnin perusteella päätöksen palvelujen myöntämisestä, keskus koordinoi palvelun toteuttamisen. Keskus hoitaa kuntien lakisääteisiä tehtäviä mukaan lukien neuvonta ja ohjaus. Keskus palvelee sekä asiakkaita että kuntien työntekijöitä.

Kuntien omatyöntekijöillä on jatkossakin vastuu asiakkaan palvelutarpeen arvioinnista ja päätöksenteosta. Palvelujen järjestämisvastuu säilyy kunnassa. Keskus vastaa palvelun toteuttamisesta käytännössä.

Omaishoidon tuen yksikön suunnittelu

Omaishoidon tuen yksikön perustamissuunnitelmaa on työstetty vuoden 2021 aikana kuntien omaishoidon tuesta vastaavista työntekijöistä kootussa projektiryhmässä ja kunnan vammais- ja vanhuspalvelujen esihenkilöistä kootussa ohjausryhmässä. Asiaa on käsitelty myös keskuskokonaisuuden ohjausryhmässä, PirSoten asiantuntijoiden sekä järjestöedustajien kanssa. Suunnitelmaa on käsitelty Pirkanmaan sote-johtajien kokouksissa 12.5.2021, 11.6.2021 ja PirSOTE ja KOMAS -hankkeiden ohjausryhmässä 1.10.2021. Suunnitelmasta on järjestetty keskustelutilaisuus vanhus- ja vammaisneuvostoille sekä omaishoito- ja vammaisjärjestöille 11.8.2021. Omaishoidon tuen yksikön perustamisesta on tehty vaikutusten ennakoarviointi (Liite 3).

Omaishoidon tuen yksikön hyödyt ja kustannukset

Yhtenäiset omaishoidon tuen myöntämisperusteet ja toimintamallit vähentävät kuntien välisiä eroja koskien omaishoidon tuen asiakkaita ja omaishoitajia. Tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus koskien palkkioita ja käytäntöjä, sekä ohjausta ja tukea paranee. Myös kuntien työntekijöiden välinen yhteistyö vahvistuu. Kustannuksia ja niissä tapahtuvia muutoksia pystytään jatkossa ennakoimaan paremmin.

Keskitetty omaishoidon tuen ohjaus ja neuvonta parantaa työntekijöiden tavoitettavuutta ja asiakas saa ohjausta ja neuvontaa nopeasti. Keskitetysti järjestäen omaishoidon tuen lakisääteiset valmennukset voidaan taata kaikille laadukkaasti, ajantasaisesti ja kustannustehokkaasti. Mahdollisuus omaishoidon tuen lakisääteisiin vapaisiin on tasalaatuista kaikkialla Pirkanmaalla.

Omaishoidon tuen kunnassa toimiva omatyöntekijä voi keskittyä asiakkaan palvelukokonaisuuteen, kun palvelussa muun kokonaisuuden hallinta on keskitetty yksikköön. Omaishoitoperheen tilanteen seuraamiseen sekä tukemiseen jää enemmän aikaa. Omaishoidon tuen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

yksikkö pystyy ohjaamaan asiakkaita myös kolmannen sektorin palvelujen piiriin, jolloin vapaaehtoistoiminta ja kolmas sektori nivotaan aiempaa vahvemmin yhteen palvelutuotannon tueksi.

Omaishoidon tuen yksikön perustamisen kustannukset jaetaan kuntakohtaisesti omaishoidon tuen saajien määrän perusteella (Liite 2). Jatkossa yhteinen ohjaus, koordinointi ja palvelujen kilpailutus keskitetysti suuremmilla asiakasmäärillä tuo taloudellista hyötyä.

Siirryttäessä hyvinvointialueelle vuonna 2023 omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskuksen toiminta on liitettävissä uusiin järjestämis- ja tuotantomalleihin valmiina pirkanmaalaisena yhteistyönä.

Omaishoidon tuen yksikön toiminnan käynnistäminen

Sote-johtajien kesäkuun kokouksessa vahvistettiin, että suunnitelma omaishoidon tuen yksikön perustamisesta viedään päätöksentekoon kuntien lautakuntiin. Jokainen Pirkanmaan kunta päättää omaishoidon tuen yksikön toimintaan liittymisestä lokakuun 2021 loppuun mennessä. Päätösten jälkeen yhteistoiminnasta tehdään sopimus, joka liitetään nykyiseen keskuskokonaisuuden yhteistoimintasopimukseen.

Omaishoidon tuen yksikön perustamisen ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus yhtenäistää omaishoidon tuen myöntämisperusteet, palkkiosummat sekä toimintakäytännöt vuoden 2022 alusta alkaen. Lisäksi on laadittu omaishoidon tuen vapaan palvelusetelin yhteinen sääntökirja. Omaishoidon tuen yksikkö tarjoaa ohjausta ja neuvontaa omaishoidon tuen asiakkaille, järjestää omaishoitajien valmennukset sekä hyvinvointi- ja terveystarkastukset keskitetysti. Lisäksi omaishoidon tuen yksikössä koordinoidaan sijaishoidon kokonaisuutta sopimuksenteon jälkeen, muun muassa otetaan vastaan sijaishoitajien tuntiseurantalomakkeet ja lasketaan vapaan käyttö.

Seuraavissa vaiheissa omaishoidon tuen keskuksen tulisi myös muun muassa omaishoidon tuen palkkioiden maksu, palveluntuottajien kilpailutukset sekä omaishoidon tuen vapaiden järjestämisen kokonaisuus.

Omaishoidon tuen myöntämisperusteet ja palkkiosummat sekä yhtenäiset toimintakäytännöt Pirkanmaalla

Omaishoidon tuen yksikön perustamisen yhtenä lähtökohtana on, että Pirkanmaan alueella on yhteiset omaishoidon tuen myöntämisperusteet, palkkiosummat ja toimintakäytännöt. Omaishoidon tuen yksikkö vastaa toiminnan jatkuvasta kehittämisestä, jotta palvelut olisivat jatkossakin yhdenvertaiset, laadukkaat, asiakkaiden palvelutarvetta vastaavat sekä kustannusten kasvua hillitsevät.

Tiivistä yhteistyötä tehdään kuntien omaishoidon tuesta vastaavien työntekijöiden kanssa.

Liitteenä olevassa Pirkanmaan omaishoidon tuen toimintakäytännöt 1.1.2022 kuvataan yksityiskohtaisemmin muun muassa omaishoidon

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

tuen myöntämisperusteet, palkkiosummat sekä kunnan ja Omaishoidon tuen yksikön väliset vastuut. Omaishoidon tuen toimintakäytäntöjen päivittämisestä vastaa jatkossa Keskuskokonaisuuden ohjausryhmä, jossa on edustus jokaisesta kunnasta. Kuntien lautakuntiin ohjeeseen tehtävät muutokset tuodaan jatkossa tilanteissa, joissa ohjeen muutos vaikuttaa oleellisesti asiakkaiden asemaan ja / tai kuntien kustannuksiin.

Toimintakäytäntöjä, myöntämisperusteita sekä palkkiosummia on työstetty yhdessä kaikkien Pirkanmaan kuntien kanssa.

Omaishoidon tuen toimintakäytännössä omaishoidon hoitopalkkioiksi esitetään 413,45 €, 700 € tai 1200 € kuukaudessa asiakkaan hoitoisuuden mukaan. Uusia omaishoidon tuen myöntämisperusteita sovelletaan myös nykyisiin asiakkaisiin. Nykyisille omaishoidon asiakkaille tehdään uusi palvelutarpeen arvio uusien myöntämisperusteiden mukaan. Mikäli omaishoidon tuen palkkiosumma muuttuu, omaishoidon sopimus irtisanotaan (kahden kuukauden irtisanomisaika) ja tehdään uusi päätös uusien myöntämisperusteiden ja palkkiosummien mukaisesti. Osalla asiakkaista palkkio voi laskea ja osalla nousta uusien myöntämisperusteiden ja palkkioluokkien voimaantulon myötä.

Tampereella omaishoidon tuen piirissä on tällä hetkellä alle 19-vuotiaita 519 asiakasta ja aikuisia asiakkaita on 1096. Orivedellä vastaavasti alle 19-vuotiaita on 32 ja aikuisia 92 asiakasta. Tampereen ja Oriveden yhteistoiminta-alueella on käytössä yhtenäiset omaishoidon tuen myöntämisen perusteet ja neljä palkkioluokkaa. Palkkioluokat ovat tällä hetkellä 413,45 €/kk, 600€/kk, 900€ /kk ja 1400€/kk.

Yhteisen omaishoidon keskuksen myötä omaishoidon myöntämisen perusteet ja palkkioluokat yhtenäistyvät. Tämä tarkoittaa Tampereen ja Oriveden yhteistoiminta-alueella palkkioluokkien muuttumista neljästä kolmeen. Kaikki uudet asiakkaat arvioidaan uusien myöntämisperusteiden ja palkkioluokkien mukaisesti 1.1.2022 alkaen. Yli 65-vuotiaiden arvioinnissa käytetään RAI- toimintakykymittaristoa. Samalla aloitetaan omaishoidon tuen piirissä jo olevien n. 1800 omaishoidettavan arvioinnit uusien omaishoidon tuen myöntämisen perusteiden mukaan ja arvioidaan palkkioluokka jatkossa. Omaishoidettavan palkkioluokka saattaa nousta tai laskea. Uudelleen arvioinnin jälkeen asiakkaan vanha sopimus ja palkkio irtisanotaan ja uusi sopimus ja palkkio astuu voimaan kahden kuukauden irtisanomisajan jälkeen. Palkkion maksu ei siis keskeydy, mutta valitettavasti omaishoitajalle vuosien aikana kertyneitä indeksikorotuksia ei voida uudessa palkkiossa huomioida.

Tiedoksi

Katariina Somppi, Anniina Tirronen, Mari Patronen, Maria Päivänen, Tuija Peurala/Orivesi, Kaisa Taimi, Marika Luosmala, Milja Koljonen /Pirkanmaan liitto, Eeva Halme/Pirkanmaan liitto, Pegasos-tuki, Palkat Monetra

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- 1 Sotela 7.10.2021 Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön budjetti 2022
- 2 Sotela 7.10.2021 Vaikutusten ennakoarviointi
- 3 Sotela 7.10.2021 Omaishoidon tuen toimintakäytännöt Pirkanmaan alueella

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 12.10.2021 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 12.10.2021.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Tampere
12.10.2021

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§126

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14–16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asioinnin lomakkeella <http://www.tampere.fi/asiointi/> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi. Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.